

2025-06-23 Nr. NV-1457

ĮSTATYŲ PROJEKTAI		DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS GINKLŲ IR ŠAUDMENŲ KONTROLĖS ĮSTATYMO NR. IX-705 1, 2, 7, 19, 20, 21, 22, 23, 25 IR 26 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS GYNYBOS IR SAUGUMO PRAMONĖS ĮSTATYMO NR. XIV-2647 3 IR 5 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTŲ		
TAP-25-705(2) TAIS 25-7662(3)				
		Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
Įtraukta į artimiausią Seimo sesiją	Pasirenkama <input type="checkbox"/> Taip <input checked="" type="checkbox"/> Ne	Vidaus reikalų ministerija	Pasirenkama <input checked="" type="checkbox"/> TAP <input type="checkbox"/> LRV pasitarimas	Pasirenkama <input checked="" type="checkbox"/> Svarstyti TAP <input type="checkbox"/> Svarstyti LRV pasitarime
Įgyvendina Vyriausybės programą	Pasirenkama <input checked="" type="checkbox"/> Taip <input type="checkbox"/> Ne		<input type="checkbox"/> LRV posėdis <input type="checkbox"/> Nesvarstyta 2025-06-17	<input checked="" type="checkbox"/> Svarstyti LRV posėdyje <input type="checkbox"/> Grąžinti tobulinti

SPRENDŽIAMA PROBLEMA

Įstatymų projektais siekiama tobulinti teisinį reguliavimą, susijusį su ginklų, ginklų priedėlių, šaudmenų, jų dalių apyvarta ir prisidėti prie Lietuvos gynybos ir saugumo pramonės plėtros skatinimo ir galimybių apsirūpinti reikiama ginkluote, aiškiau reglamentuojant reikalavimus ūkio subjektams, siekiantiems vykdyti ar vykdančiams veiklą, susijusią su ginklų apyvarta, ūkio subjektams mažinant administracinę našta.

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS

- Atsisakoma ginklų, ginklų priedėlių, šaudmenų nepagrindinių dalių apyvartos reguliavimo ir kontrolės. Galiojančiame įstatyme nėra išskiriamos ginklų, ginklų priedėlių, šaudmenų pagrindinės ir nepagrindinės dalys, todėl taikomi tokie patys reikalavimai. Nustatyti reikalavimai yra griežtesni nei numatyti ES direktyvoje¹, nes ES direktyva nereikalauja kontroliuoti ginklų ir šaudmenų nepagrindinių dalių apyvartos. Įstatymo projektu siūloma tikslinti sąvokas, kad būtų kontroliuojama tik ginklų, ginklų priedėlių, šaudmenų pagrindinių dalių apyvarta;
- Daiktus ir įrenginius ginklų, ginklų priedėlių, šaudmenų pagrindinėmis dalimis pripažintų jau dabar veikianti ekspertų komisija, sudaroma krašto apsaugos ministro ir vidaus reikalų ministro įsakymu ir kurios pagrindinė užduotis yra daiktų ir įrenginių modelių priskyrimas ginklams, ginklų priedėliams, šaudmenims, jų dalims ir konkrečiai jų kategorijai. Šios komisijos funkcijos apimtų sprendimus ne tik dėl rinkoje pateiktų, bet ir dėl kuriamų daiktų, įrenginių priskyrimo ginklams, ginklų priedėliams, šaudmenims, jų pagrindinėms dalims bei jų kategorijai. Reglamentuojama ūkio subjektų pareiga kreiptis į ekspertų komisiją dėl kuriamo daikto, produkto ar jų dalių statuso;
- Tikslinami reikalavimai patalpoms, kuriose bus vykdoma arba vykdoma licencijuojama veikla. Reikalavimai patalpoms būtų diferencijuojami ne tik pagal ginklo, ginklo priedėlio, šaudmens, jų pagrindinių dalių kategoriją, veiklos pobūdį (gamyba, prekyba ir pan.), bet ir pagal veiklos etapą (kūrimo etapai, pvz., projektavimas, testavimas ir pan.). Taip būtų sudarytos prielaidos licencijuojamą veiklą tam tikrame etape vykdyti patalpose, kurioms netaikomi nustatyti standartiniai reikalavimai;
- Nustatoma, koks darbas laikomas tiesiogiai susijusiu su licencijuojama veikla. Darbuotoju, tiesiogiai susijusiu su licencijuojama veikla, būtų laikomas darbuotojas, galintis turėti (laikyti, nešioti, saugoti, naudoti) ginklus, ginklų priedėlius, šaudmenis, jų dalis. Licencijos turėtojas pats nustatytų, kurie darbuotojai dirba su licencijuojama veikla tiesiogiai susijusį darbą. Asmenims, kurie nėra tiesiogiai susiję su licencijuojama veikla, nebūtų taikomas reikalavimas gauti sveikatos patikrinimo išvadą, patvirtinančią, kad jie neserga ligomis ar neturi fizinių trūkumų, dėl kurių negali įsigyti ar turėti ginklo;
- Panaikinama ūkio subjektų pareiga teikti būsimų darbuotojų sveikatos patikrinimo išvadas policijos įstaigoms. Licencijos turėtojo pareiga būtų užtikrinti, kad darbuotojas atliktų reikalingą sveikatos patikrą, o sveikatos patikrinimo išvadą policijos įstaiga gautų per Elektroninę sveikatos paslaugų ir bendradarbiavimo infrastruktūros informacinę sistemą;

¹ Europos Parlamento ir Tarybos 2021 m. kovo 24 d. direktyva (ES) 2021/555 dėl ginklų įsigijimo ir laikymo kontrolės

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMOS FORMA

- Siekiama aiškiai nurodyti, kad A kategorijos ginklų, ginklų priedėlių, šaudmenų, jų pagrindinių dalių siuntimas iš Lietuvos Respublikos į kitas valstybes nares vykdomas vadovaujantis Strateginių prekių kontrolės įstatymo nuostatomis. Įstatymo projektu tikslinamas, bet nėra keičiamas aptariamas teisinis reguliavimas, nes Strateginių prekių kontrolės įstatyme jau yra nustatytas karinės įrangos (įskaitant A kategorijos ginklus, ginklų priedėlius, šaudmenis, jų dalis) siuntimo (perdavimo arba perkėlimo iš Lietuvos Respublikos teritorijos kitos valstybės narės gavėjui) Europos Sąjungoje kontrolės mechanizmas;
- Gynybos ir saugumo pramonės įstatymo nuostatos keičiamos siekiant jas suderinti su Įstatymo projektu siūlomu reguliavimu ir atsižvelgiant į tai, kad ginklų, ginklų priedėlių ir šaudmenų *nepagrindinių* dalių apyvarta nebūtų kontroliuojama.

ĮGYVENDINIMO MECHANIZMAS

Nurodomas įstatymų įsigaliojimas 2026 m. sausio 1 d.

Papildomų lėšų iš valstybės biudžeto įstatymams įgyvendinti nereikės.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DERINIMAS

Projektai derinti su Ekonomikos ir inovacijų ministerija, Krašto apsaugos ministerija, Sveikatos apsaugos ministerija, Teisingumo ministerija, Užsienio reikalų ministerija, Valstybės saugumo departamentu, taip pat teikti derinti Lietuvos gynybos ir saugumo asociacijai, Lietuvos gynybos pramonės inovatorių asociacijai, Nacionalinei gynybos pramonės asociacijai.

Projektai svarstyti 2025 m. birželio 17 d. tarpinstituciniame pasitarime ir yra patikslinti pagal tarpinstituciniame pasitarime išsakytas Ekonomikos ir inovacijų ministerijos ir Teisingumo ministerijos pastabas, taip pat Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2025 m. birželio 11 d. išvadoje Nr. NV-1321 pateiktas pastabas ir pasiūlymus ir darbo tvarka suderinti.

KITI SVARBŪS ASPEKTAI

Įstatymų projektais įgyvendinamos Devynioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. gruodžio 12 d. nutarimu Nr. XV-54, 66 punkto nuostatos dėl tinkamų gynybos pramonės plėtrai sąlygų sudarymo.

TEISINIS VERTINIMAS – TEISĖS GRUPĖS PASTABOS

- ☐ Esminės
- ☐ Vertinamojo / tikslinamojo pobūdžio
- ☐ Redakcinio pobūdžio ir (ar) teisės technikos
- ☒ Pastabų nėra

PAŽYMĄ PARENGĖ

Asta Klapatauskienė

Viešojo valdymo grupė